

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE EXCELLENTI || DIVINAE GRATIAE NATVRA,|| & iis que
ad eam tùm obtinendam tùm conseruandam ||
requiruntur, de#[que] ipsius admirabili efficacia ||
DISPVTATIO,|| In inclyta et Catholica Academia ...**

**Valencia, Gregorio de
Stevartius, Petrus**

[Ingolstadt], 1576

Capvt Quartvm, Quomodo homo per gratiam iustus, & gratus sit Deo, & ei
peccata remittantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46873)

CXXXIII. *Ludit ergò Kennitius operam, cum, locis vñdiq̄ con-*
quisitis contra Pelagium, concludit; opera ad salutem pertinentia, ab homine Cōtra 7. Sess. 6.
gratia destituta, effici non posse. Manet enim nihilominus quod, Concilium do-
cet; non omnia opera extra gratiam facta, peccata esse oportere; possunt enim,
vt docuimus, esse bona moraliter. Quæ doctrina media est inter duos errores,
quorum alter est Pelagij, opera sine gratia ad salutem valere contententis:
Lutheri alter, contrà assentis, omnia quantumuis à gratia procedant, nec-
dum ea remota, peccata esse: quorum vterque satis est supra refutatus. Atq̄
hic finis sit eorum, quæ ad naturæ sanitatem pertinent, atque adeò ad operan-
di facultatem, quam ei gratia tribuit.

CAPVT QVARTVM,
Quomodo homo per gratiam iustus, & gratus sit Deo,
& ei peccata remittantur,

CXXXIII. *Perfpicitur etiam diuina gratia vis ex eo, quòd homi-*
nem iustum efficit, quòd gratum Deo, quòd per eam illi peccata remittan-
tur; quæ omnia ex iis, quæ hætenus disputauimus, facillimè expediti pos-
sunt. Quia enim, gratia facultatem præstat, vt homo rectè sese quemadmodum
debet, erga Deum gerat, diuinis mandatis adimplendis; iustitia dicitur, atque
adeò hominem iustum efficere; quòd iam valeat debitum obsequium Deo præ-
stare, & secundum aliqualem æqualitatem obligationi satisfaciat, qua est
illi propter tot tantaq̄ue beneficia deuinctus. Sicut contrà, homo peccator, & à
Deo auersus, iniustus dicitur; quia gratia destitutus est, ac perindè mortali-
bus peccatis obnoxius, quibus iniquè se erga Deum gerat, contrà, ac debet, fa-
ciendo. Ex quo illud Ioan: Omnis qui facit peccatum, & iniquitatem facit,
& peccatum est iniquitas: quod præsertim de mortali intelligitur. Contrà ve-
rò, D. Paulus de gratia loquens: Iustitia, inquit, Dei per fidem Iesu Christi in
omnes, & super omnes, qui credunt in ipsum.

Epist. 1. cap. 3.

Rom. 3.

CXXXV. *Hinc satis intelligitur, rectè iustificationem ab Orthodoxis* Ita in Cō. Trid.
Doctoribus, translationem seu transmutationem à statu peccati, in statum gra- Sess. 6. cap. 4.
tia, appellari. Hac enim transmutatione homo fit ex iniusto iustus; quæ qui-
dem tum sæpè aliàs, tum verò dilucidè expressa à D. Paulo est: vbi, postquam
varia scelera numerauit, & hæc, inquit (Corinthios appellat) aliquando fui-
stis, sed abluti estis, sed sanctificati estis, sed iustificati estis in nomine Do-
mini nostri Iesu Christi.

1. Cor. 6.

CXXXVI. *Nec difficilius est, ex supra dictis de natura gratia, collige-*
re, quare etiam per eam homo gratus esse Deo asseratur: Nimirum, quia hanc

F diuinam

diuinam qualitatem recipiens retinensq; supernaturalem illam dilectione Dei terminat, per quam supra docuimus eam gratiã homini impartiri, atq; ita Deo dilectus est per illam. Idem verò est in proposito dilecti esse, quod gratum esse. Quamuis autẽ quodcumq; aliud gratuitum donũ homo recipiat, eo ipso, aliquo modo supernaturaliter à Deo diligatur (quidquid enim boni Deus cum creatura communicat, amore communicat; reciprocatur siquidẽ hæc duo, ut iustitio disputationis ostensum est) non tamen absolute Deo gratus, aut dilectus, perinde dici consuevit; sed tunc demum sic rectissime nominatur, quando gratia hæc potissima, de qua iam dudum loquimur, afficitur; qua qui est ornatus, peculiariter filius Dei adoptiuus in Scripturis dicitur; hoc est, ad æternam hereditatem suo tempore, nisi sibi desit, ad eundem acceptatus; bonum omnium maximum, quã ex diuina dilectione in hominem permanere possunt.

CXXXVII. Iam, ut pari breuitate explicemus quemadmodum per gratiam hæc peccata remittantur, intelligendum est imprimis, hominem personali peccato esse obstrictum, aut in statu peccati esse, vitioso actu transactis, non esse aliud, quã hominem transgressione precepti, grauiter Deum offensisse; & idcirco gratia destitutum esse. Id quod, vno verbo dici solet, peccati macula, propter dictam absentiam splendoris gratiã; vel, peccatum habitualiter manens, quia status is peccati perinde manere solet, atque si esset habitus quodpiam: vel denique auersio habitualis à Deo, quia postquam sese peccator à DEO auertit, aliquam creaturam nimium amans; tamdiu à Deo auersus, & ad creaturam conuersus esse censetur; quamdiu à creatura per salutarem penitentiam perfecte non recedens, Deo non reconciliatur, gratiã susceptione; quo fit vt macula, auersio, peccatum habitualiter manens, sola ratione distinguantur.

CXXXVIII. Similiter, peccato originali inquinatum esse, aliud est nihil, quã propter Adami inobedientiam, hominem ab eo descendentem, esse destitutum reſtitutione illa de qua supra sumus loquuti, atq; adeo auersum esse à Deo, vti supra quoque attigimus. Ex quibus intelligitur, eum qui peccato est obstrictus, non solum diuinum odium terminare, quatenus decreto diuini ad malum pena æternæ est destinatus; sed etiam, quatenus, malum priuationis gratiã, propter actionem prauam præcedentem, iure sustinet, aut propter inobedientiam Adæ malum priuationis reſtitutionis.

CXXXIX. Ex his est perspicuum, per habitualem gratiã peccatum personale imprimis ita remitti, vt, & offensa actualis præterita condonetur, & macula siue peccatum habitualiter manens, à quo quis peccator dicitur, funditus deleatur. Nam, cum Deus supernaturaliter hominem diligens, eum gratiã hæc ornat; hoc ipso, deponit odium, quod homo terminabat malum ob-

sentia gratia sustinens: & consequenter etiam illud, quo ad penam aeternam destinabatur. Atquò offensam, siue peccatum prateritum remittere, aliud nihil est, quàm odium deponere, quo persona offensa, persequatur offendentem. Item hoc ipso, quòd homo gratia ornatur, iam non est eius priuatione maculatus.

CXL. Neque verò hoc ita intelligas, quasi Deus mutetur, cum iam odio, iam amore supernaturali hominem prosequitur. Etenim quia ipsius voluntas infinita perfectionis est, atque adeò immota, & eadem profuerans, ad omnia sufficiens, reali in se mutatione non indiget; ut iam amare, iam odio creaturam habere dicatur: sed variè sic illam nominamus, quatenus virtute illius, eodem modo semper in re, se habentis, nunc homo gratia ornatur, atque ita diligì à Deo dicitur; nunc illa propter peccatum actuale transactum desituitur, atque ideò habetur odio. Ex quo quidem non obscure sequitur meritò à doctissimis defendi; ne potentia quidem absoluta Dei fieri posse, ut peccatum personale, de quo iam loquimur, sine dono gratia perfectè remittatur. Nam quamdiu gratia per diuinam dilectionem non restituitur homini, qui actu malo praterito Deum offendit; propter quod, voluit Deus gratia illum esse desitutum; tam diu manet id, per quod homo odium DEI terminat, & consequenter tandiu manet odium. Neq; enim diuina entitas mutari villo modo potest, obiecto inmutato. Atquò odio manente, offensa non remittitur.

CXLI. Ad eundem modum intelligendum est; originale peccatum per gratiam deleri; quippe qua, ut supra etiam diximus, priuatio relictitudinis, hoc est auersio à Deo, ex qua homo grauioribus conscientia lapsibus, obnoxius sit, tollitur. Quanquam est discrimen, quòd cum Deus gratia afficit eum, qui peccato originali tenebatur, atque adeò id peccatum ei remittit, non deponit eo ipso aliquod odium, susceptum antea erga illum, propter actionem prauam prateritam, qua fuerit propria eius hominis, & quam iam ei condonet; ut facit quando remittit peccatum personale; sed eatenus tantum peccatum originale alicui remittit, quatenus illud delet gratia infusione, & iam propter illud ad penam damni eum non destimat, quam antea propter id peccatum, meritò homini decreuerat. Siquidem verum peccatum est, & in vnoquoque homine proprium, etsi longè alterius rationis, quàm sit peccatù actuale. Id quod aliàs esset copiosius declarandum.

CXLII. Virum verò, ne potentia quidem Dei absoluta, peccatum originale remitti deleriue possit sine gratia, alia est quaestio; ac forsitan non est par ratio, atque de remissione peccati personalis. Quoniam peccatum originale, non est priuatio relictitudinis, qua determinatè constet hac, vel illa qualitate; ut clarè patet ex eo, quòd si iustitia originalis, sine gratia homini restitueretur;

concederent doctissimi, illud tolli, & fides quoque iam docet, tolli etiam per gratiam sine iustitia; sed videtur esse privatio refectionis absolute, & deinde tandem provenientis. Quare probabiliter dici posset per quodvis alium donum, peccatum originale potentia absoluta deleri posse, modo facultatem praestaret vitandi peccata omnia mortalia. Saltem quae sunt contra praecepta naturalia.

CXLIII. Verum, quicquid sit de hoc, secundum potentiam Dei absolutam, dicendum, certè secundum legem ordinariam constat, nullum omnino peccatum mortale, absque habituali gratia remitti, ac deleri; per illam verò quodvis, sicut est explicatum. Docent hoc imprimis omnes scripturae loci, quoniam in quorum peccata remissa sunt, iusti, sancti, mundi, renouati, abluuntur nominantur. Quod planè intelligi (sicut scriptura debet, quando nihil obstat) non potest, nisi interno aliquo dono tales afficiantur. Nihil enim est aliud, in se esse, quam habere in se propriam iustitiam. Sicut esse calidum, aliud est nihil, quam habere calorem. Definiuerunt idem, etiam Concilij Tridentini Patres. Quid multa? Osum satis hoc est supra à nobis, quando tum ex conditione diuinae dilectionis, tum ex Scripturis docuimus; ex dilectione supernaturali doni, quod manare oportere, quo is afficiatur, cui in hac vita peccata remittuntur.

Iuxta D. Augu.
lib. 2. de doctrina
Christiana.

CAPVT QVINTVM,

Quo, haereticorum errores circa iustificationem, & remissionem peccatorum deteguntur.

CXLIII. Patefecimus breuiter, quemadmodum homo per gratiam habitalem, & iustus sit, & gratus Deo, & ei peccata ita remittantur, ut tollatur quoque. De quibus omnibus ij, qui nouandae religioni dant operam, longe aliter ratiocinantur: quod homines candidi, adeo sophistae neg. sunt, neque videri volunt, ut quid sit Dei dilectio; quid hominem esse Deo gratum; quid deniq. peccatū remitti; non satis percipiant. Ita in absurda plurima incurunt.

CXLV. Dicunt, hominem iustum esse, & gratum Deo, non per aliquod donum in ipso inherens, sed ipsissima iustitia, & gratia Christi. Si intelligerent, gratum dilectumue Deo, atq. adeo iustum esse, aliud esse nihil, quam, ut supra declarauimus, secundum munus aliquod à Deo acceptum, diuinam dilectionem terminare; viderent, tam absurde dici, hominem iustum, & gratum esse per solam gratiam Christi; quam hominem recipere in se gratiam, ac iustitiam Christi.

CXLVI. Sed idcirco ballucinantur, quod existant, gratia, in quam homo recipitur, esse solā acceptationē ad gloriā, quae homini, propter Christum, praerogatur, ac decernitur, si perseuerauerit: aut fauorem quandam, nescio quomodo, bene amorem extrinsecum. Quod quā sit falsum, ex supra dictis de naturae gratiae constat.